

JUKE-BOX

DULAPUL CU MUZICĂ

Unii strâng din umeri și clatină din cap în semn de nedumerire, când vine vorba de Juke-box, neînțelegând cum un asemenea lucru poate suscita interesul cuiva. Ațora li se asociază cu un aparat de joc ori, pur și simplu, nu știu

ce înseamnă un Juke-box și înțeleg acest lucru doar după explicația - "dulap muzical unde se aruncă monede". Cu toate acestea, există mii de oameni în lumea întreagă care continuă să se adune în cluburi de amatori și colecționari de tonomate

și organizează în fiecare an festivaluri, ca „Rock Around The Jukebox” în Olanda și „Jukebox Madness” în Marea Britanie. Cu siguranță, tonomatele au devenit o adevărată legendă a culturii secolului XX.

Ce trebuie, de fapt, să înțelegă un simplu cititor despre "dulapul cu muzică"? Pe timpurile prohibiției băuturilor alcoolice, în America anilor '20 - '30, în barurile unde se vindeau ilegal băuturile interzise, pentru prima dată și-au făcut intrarea tonomatele. Etimologia cuvântului „juke-box” - rămâne neelucidată, se presupune că vine de la verbul "to jook", care are rădăcini africane și înseamnă "a dansa". În orice caz, lucrurile stăteau cam așa: după munca pe plantație, "negrii" din Sud se adunau în așa numitele „juke-joints”

După ce "aruncau" în tonomat 5 cenți nichelați, îi puteau asculta cât le poțea inima pe Billie Holiday și Louis Armstrong, care erau interziși la posturile de radio controlate de "albi". În "epoca de aur", în anii '30, juke-boxurile erau instalate chiar și în tonetele de tăbăcărie, frizerii etc. Declinul acestei ascensiuni fulminante s-a produs în perioada celui de-al doilea război mondial, când au fost introduse interdicții de utilizare a materialelor din care se confecționau juke boxurile - metalul și plasticul, industria

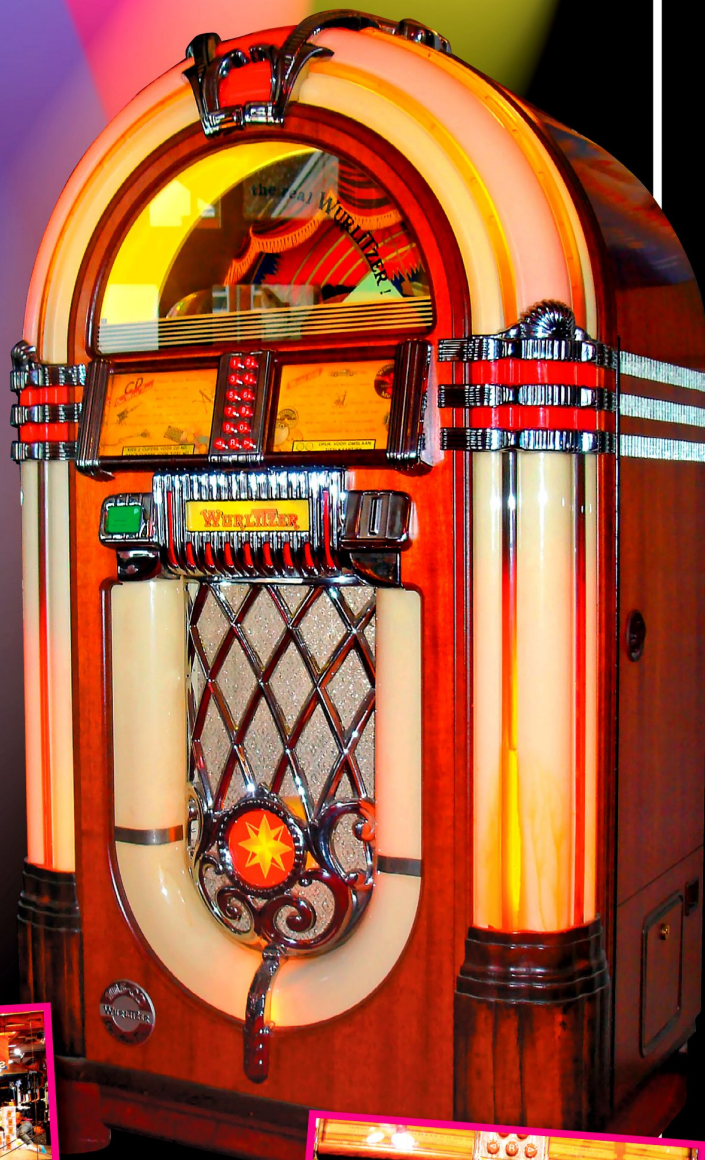
fiind total implicată în producerea armamentului. Astfel, firmele lider pe segmentul juke box - "Wurlitzer" și "Seeburg" - au început să producă piese electromecanice pentru avioane. Războiul a frânat "marșul" victorios

al tonomatelor, dar, prin anii '50, popularitatea lor a reînviat, ba chiar mai mult - a suferit schimbări importante: capacitatea pieselor înregistrate pe CD-uri a crescut de la 40 la 200. Iar modelele retro au devenit obiecte de colecție. Au trecut ani, gusturile

s-au schimbat, la fel și preferințele muzicale, standardele de înregistrare a sunetului, designul. Cu toate acestea, forța miraculoasă a Juke-boxului a reușit să supraviețuiască până în zilele noastre și faptul este recunoscut ca fiind un

fenomen atât cultural, cât și comercial în toate țările lumii, indiferent de cum îl "botează" fanii lui: musicautomat, music-box, gramofon-automat sau juke-box.

Mariana Arsene-Cușnir

Juke-boxul instalat în holul Hotelului „Bastion” din Rotterdam.
Foto: Sandu Osadenco

